

בס"ד. פרשת חיי שרה

Parshas Chayei Sara

By: Rabbi Levi Y. Garelik

A tribute to the worldwide Shluchim conference (part 1)

Would you give up everything you own for... a Shiduch?

Also:

1. Why did Avrohom Ovinu give **everything** he owns for this Shidduch?
2. How did he trust Eliezer with this?
3. Was Eliezer a Shadchan or a Shliach? And what is the difference?
4. Why does the Torah “occupy” so many pages on the “mission” of this Shidduch?
5. Why is Moshiach called a “Shliach”?
6. Why is Moshe Rabeinu called a “Shliach”?
7. Why is it important to stress that every yid is a “Shliach”?
8. Why do we “corrupt” a little child by teaching him “Tora Ziva Lano Moshe” and not “Hashem”?
9. Why do we need a “human” Moshiach?

Based on Sefer HaSichos 5752 pages 97-113 and others

המקורות:

1. **חיי שרה פרק כד, א ואילך:** ואברהם זקן בא בימים... ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו, שים נא ירך תחת ירכי. ואשביעך בה' אלקי השמים ואלקי הארץ, אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרב. כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק. ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת – ההשיב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם? ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה. ה'... ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם. וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדוניו וישבע לו על הדבר הזה.
2. **פסוק י:** ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדוניו וילך, וכל טוב אדוניו בידו ויקם וילך אל ארם נהרים אל עיר נחור.

3. **רש"י על הפסוק:** וכל טוב אדוניו אדוניו בידו: שטר מתנה כתב ליצחק על כל אשר לו, כדי שיקפצו לשלוח לו בתם.

נשאלת כמה שאלות:

- א. בכדי שישלחו את בתם אינו צריך לתת "הכל", אפילו חצי מספיק, כי אברהם הי' עשיר וכו'?
 - ב. אברהם הי' רק בן ק"מ שנה והי' לו עוד 35 שנה לחיות, ומה יישאר עבורו?
 - ג. זה היפך רמב"ם מפורש בנוגע לצדקה:
4. **רמב"ם הלכות ערכין וחרמין בסופו:** לעולם לא יקדיש אדם ולא יחרים כל נכסיו, והעושה כן, עובר על דעת הכתוב (violation) שהרי הוא אומר (בחוקותי כז, כח) "כל חרם אשר יחרים איש לה' מכל אשר לו" ולא כל אשר לו, כמו שבארו חכמים. ואין זו חסידות אלא שטות foolishness, שהרי הוא מאבד כל ממונו ויצטרך לבריות ואין מרחמים עליו... כל המפזר אל יפזר יותר מחומש..."
- ד. ואין לומר שזה הי' בתור ירושה, כמו שמובא בפרדר"א:
5. **פרקי דרבי אליעזר פרק טז:** כתב אברהם כל אשר לו ליצחק ירושה ונטל הכתב ונתנו ביד אליעזר עבדו שילך וישתבח בבית אביו ובמשפחתו.
כי לשיטת רש"י, הרי כתוב לקמן, לפני הסתלקותו של אברהם ש:
6. **חיי שרה כג, ה:** ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק. [ובפשטות קאי על ירושה]
עכשיו נבוא לשאלה השני':
איך נתן אברהם הכל לאליעזר? וכדלקמן:
7. **ספורנו על הפסוק:** וכל טוב אדוניו בידו: ונטל עמו כלי כסף וכלי זהב ובגדים ולא הוצרך בזה ליטול רשות כי הכל הי' בידו לעשות בו כרצונו.
 8. **רמב"ן על הפסוק:** כי העבד כאשר נשבע הלך מעצמו ולקח גמלים רבים מגמלי אדוניו כי כל טוב אדוניו הי' בידו והוא פקיד ונגיד על הכל לקחת ממנו כאשר ירצה כמו שאמר המושל בכל אשר לו.
 9. **מנחה בלולה** (ר' אברהם מנחם רפפורט – איטליא) **כאן:** בידו, ברשותו כמו ויקח את כל ארצו מידו והוא על ידי שטר... כי אם הי' רוצה להטמין השטר ולכבוש אותו בני ישמעאל וקטורה היו יכולים להריב עם יצחק.... **ויאמר בוא ברוך ה':** לפי שאברהם שיחררו, דאל"כ האיך קבלה רבקה קידושין דאין העבד נעשה שליח לא לגיטין ולא לקידושין.
 10. **אגדת בראשית פמ"ו:** מהו המושל... שהשליטו על כל מה שיש לו, ואמר לו אפילו אתה מאבד מה שיש לי – וקח אשה לבני משם, מיד ויקח העבד עשרה גמלים. (כמובן לא איבוד בתם).

עכשיו נבוא לשאלה השלישית, והעיקרית... (שליחות):

11. **חיי שרה כד מב:** רש"י: ... יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים שהרי פרשה של אליעזר כפולה בתורה, והרבה גופי תורה לא ניתנו אלא ברמיזה.

ולכא' למה עושים כזה צימעס מה"שליחות", היו צריכים לעשות הטומל מה"שידוך"?

* * *

והביאור:

ובהקדים הביאור בבאתי לגני אודות השבעה דורות מאברהם אבינו. דהיינו שמאברהם אבינו התחיל התהליך למתן תורה, וכדלקמן:

12. **עבודה זרה ט, א:** תנא דבי אליהו ששת אלפים שנה הוי העולם - שני אלפים תוהו, שני אלפים תורה שני אלפים ימות המשיח [ובלקוטי תורה להאריז"ל בהתחלת פרשתנו הוא מסביר את זה על פי קבלה].

כי אברהם אבינו נולד בשנת 1948 והברית מילה הי' אחרי שנת 2000, ואחרי זה נולד יצחק.

מהו ה"תכלית" של מ"ת? לחבר עליונים ותחתונים. מהו ענינו של ה"שידוך" של יצחק ורבקה? לקשר עליונים ותחתונים. דהיינו: יצחק עולה תמימה (מסמל ה"עליונים"), רבקה ממקום של רשעים פדן ארם וכו' (מסמל "תחתונים"). עפ"ז מובן ה"גדלות" של השידוך, כי זה הי' breakthrough להתחלת התהליך של מ"ת.

ואכן אנו מוצאים במתנות שנתן אליעזר:

13. **חיי שרה כד, כב:** שני צמידים על ידי' עשרה זהב משקלם. רש"י: שני צמידים - רמז לשני לוחות מצומדות. עשרה זהב משקלות – רמז לעשרת הדברות שבהן.

* * *

עכשיו מובן למה אברהם נתן את "כל אשר לו" ולא רצה ששום חלק יישאר אצלו אלא נתן "כל אשר לו": כי אילו הי' מדובר בשידוך "פרטי", הי' יכול לתת "קצת" "חלק", אבל היות שתלוי בקיום וההמשך של כלל ישראל ונתינת התורה וכו' – על כן נתן "הכל".

וכמו שמצינו בצדקה:

14. **תניא אגרת הקודש סימן י:** ומה שכתוב המבזבז אל יבזבז יותר מחומש היינו דוקא במי שלא חטא או שתיקן חטאיו בסיגופים... אבל מי שצריך לתקן נפשו עדיין, פשיטא דלא גרעה רפואת הנפש מרפואת הגוף, שאין כסף נחשב, וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו כתיב (דה"ב ט, כ).

[ואם ישאל השואל, מניין הי' לאברהם אוכל אחרי זה (כדלעיל)? יצחק נתן לו מצד כיבוד אב...]

* * *

עכשיו יובן גם ה"גדר" של אליעזר:

הוא לא הי' "שדכן" אלא "שליח", והחילוק:

שדכן בין שני דברים נקרא agent, mediator, broker

משא"כ שליח הוא Power of attorney- enduring power of attorney

וכמבואר בהלכה:

15. **בא יב, ו:** ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערביים. רש"י: וכי כולן שוחטין? אלא מכאן ששלוחו של אדם כמותו.

16. **קורח יח, כח:** ואל הלויים תדבר... והרמותם... מעשר מן המעשר... כן תרימו גם אתם תרומת ה'.

17. **קידושין מא, ב:** גם אתם - לרבות את השליח (סוגיא שלמה שם - וכן כתוב ברמב"ם הלכות אישות פרק ג הלכה יז).

18. **שולחן ערוך אדמו"ר הזקן סימן רסג סכ"ה בקו"א:** הא קיימא לן שלוחו של אדם כמותו, וידו כידו, והרי זה כעושה בעצמו... כעושה בעצמו ממש... הרי זה כאילו אוחז בידו של חבירו... שנעשית כידו אריכתא...

במילא מובן שאליעזר הי' הדרגא הכי נעלית "כמותו ממש". ולכן אמר בתחילת דיבורו:

19. **חיי שרה כד, לד:** ויאמר, עבד אברהם אנוכי.

דהיינו שהוא דבר א' עם (ובטל לגמרי ל)המשלח.

* * *

עפ"ז יובן למה עושים "עיקר" מה"שליחות", דלכאול' למה בכלל צריך שליח? והביאור:

השני מאורעות הכי "גדולים" בהיסטוריה הם: יציאת מצרים (ומתן תורה), והגאולה העתידה.

אנו מוצאים שההקדמה לשניהם היא ע"י "שליח":

20. **שמות ג, י:** ועתה לכה, ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי ישראל ממצרים... ויאמר בי ה' שלח נא ביד תשלח... ויגד משה לאהרן את כל דברי ה' אשר שלחו...

21. **שמות ד, יג:** ויאמר בי ה' שלח נא ביד תשלח. **ברש"י:** ביד תשלח - ...ביד אחר שתרצה לשלוח, שאין סופי להכניסם לארץ ולהיות גואלם לעתיד. יש לך שלוחים הרבה. **מדרש לקח טוב:** ביד משיח שהוא עתיד לגלות.

וצריך להבין:

- א. למה נקראים (וצריכים) "שלוחים"?
- ב. למה דווקא בני אדם?

ויובן בהקדים: מהו הפסוק הראשון שלומדים עם ילד?

22. **סוכה מב, א:** קטן היודע... לדבר אביו לומדו תורה וקריאת שמע. תורה מאי היא אמר ר' המנונא (וזאת הברכה לג, ד) תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב.
23. **שׁו"ע אדמו"ר הזקן הל' תלמוד תורה בתחילתו:** ... ומאימתי אביו חייב ללמדו [תורה]? משיתחיל לדבר מלמדו תורה צוה לנו משה וגו' ופסוק ראשון מפרשת שמע ישראל.

ועד"ז מצינו במשיח:

24. **רמב"ם הלכות משיח פרק יא:** יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחום מלמות ה'.. ובנה מקדש במקומו, וקבץ נדחי ישראל, ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה'...

למה corrupt מוחו של ילד קטן שכאילו התורה (והגאולה) ניתנו ע"י **בר נש**?

הביאור הידוע שבני אדם relate לבן אדם וכו'.

וישנה המלחמה התמידית בין הנפש האלקית והנפש הבהמית.

ה' רצה שאנחנו נעשה השידוך, אבל בתור **שלוחים** ולא בתור שדכנים.....

תודה רבה לכל השלוחים בהפצת המעיינות (וכל השלוחים "הפרטיים" שהרי כל יהודי צריך להיות "שליח" וכו') ויש לנו את כל הכוחות מ"אבינו" ע"ז, כמ"ש ויתן לו את כל אשר לו.

ומאחלים לכולם הצלחה רבה ושיעזרו לשלוחים וכו'.